

Jan Dąbrowski

"Itinera Spiritualia", Kraków 2008 : [recenzja]

Wrocławski Przegląd Teologiczny 16/2, 267-268

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jerusalēm. Zwrócił uwagę na występowanie w 2 Mch tylko nazwy helleńskiej. Natomiast nazwa Jerusalēm związana jest w tekstach biblijnych ze świątynią; w świątyni dokonały się zasadnicze wydarzenia z życia Jezusa: tu działał, tu przekazał obietnicę Ojca, tu umarł, stąd wysłał Apostołów na krańce ziemi. Jerusalēm oznacza w Biblii także ogół mieszkańców miasta (w kontekście kary). Nazwa Hierosóljma jest oznaczeniem wymiaru geograficznego.

Prof. Krzysztof Pilarczyk przedstawił ciekawe opracowanie zatytułowane *Nowy Testament po żydowsku wydrukowany w 1540 r. w Krakowie*. Okazuje się, że już w 1540 r. Nowy Testament miał przekład w języku hebrajskim, wydany przez drukarnię krakowską.

Ks. dr hab. Dariusz Dziadosz w referacie *Geneza tradycji o patriarchach w Rdz 12-36* skupił się na przedstawieniu cyklu tekstów o Abrahamie i o Jakubie, wskazując na ich niejednorodną wartość literacką.

Ks. dr hab. Stanisław Hareźga w komunikacie *Proforystyka biblijna – status i miejsce w teologii* wskazywał na konieczne dokonanie zmiany miejsca proforystyki w różnych działach teologii.

Prof. dr hab. Adam Linsenbarth w wykładzie *Biblijna przestrzeń geograficzna i kartograficzne metody jej prezentacji* przedstawił problemy geograficzne terenu Ziemi Świętej, ilustrując je obrazami map, wykresów, filmem.

O. dr Marian Arndt w wystąpieniu pt. *Aktualne prace archeologiczne: Magdala* poinformował o prowadzonych pracach odkrywczych w Ziemi Świętej na terenie miasta Magdali.

Podczas obrad po referatach odbywała się dyskusja nad poruszonymi problemami.

Symposium towarzyszyli przedstawiciele wydawnictw teologicznych, dzięki którym można było dokonać zakupu wybranych pozycji książkowych.

Kończąc 46. Symposium SBP, prezes, ks. prof. Waldemar Chrostowski, zaprosił na kolejne sympozjum w 2009 roku do Olsztyna.

S. Ewa J. Jezierska OSU

Itinera spiritualia, Karmelitański Instytut Duchowości, Kraków 2008 ss. 205.

Ukazanie się pierwszego tomu czasopisma wydawanego przez Karmelitański Instytut Duchowości w Krakowie jest bardzo ważnym wydarzeniem nie tylko w polskiej teologii. Tytuł czasopisma „*Itinera spiritualia*” – „Drogi Duchowe” wskazuje na podstawową tematykę, która będzie poruszana w wydawanym roczniku. Zapoznając się ze spisem treści oraz wstępnie z artykułami, możemy zauważyć, że czasopismo to ma także charakter interdyscyplinarny.

Omawiane wydawnictwo otwierają listy gratulacyjne: Arcybiskupa Stanisława Kardynała Dziwisza, Metropolity Krakowskiego; następnie Przełożonego Generalnego Karmelitów Bosych o. Luisa Aróstegui Gamboa OCD, i wreszcie Przełożonego Prowincjalnego Krakowskiej Prowincji Karmelitów Bosych, o. Alberta S. Wacha OCD. Następnie możemy zapoznać się z tekstem redaktora naczelnego, którym jest o. Grzegorz Firszt OCD. Przedstawia on czytelnikowi nowo wydane czasopismo poświęcone teologii duchowości. Dodaje równocześnie, że „stosownie do tożsamości jednostki wydającej rocznik tematyka dotycząca *duchowości karmelitańsko-terezjańskiej* spotka się w *Itinera spiritualia* ze szczególną uwagą” (s. 17). Artykuły poszczególnych autorów drukowane są w różnych językach. Jeżeli artykuł został napisany w języku polskim, to jego streszczenie zostało zamieszczone na końcu w języku obcym. Natomiast jeśli tekst opublikowano w języku

obcym, to streszczenie możemy przeczytać w języku polskim.

Pierwszym autorem jest o. Jerzy W. Gogola OCD, który przybliżył nam w swoim artykule metodę empatyczno-sapiencjalną w teologii duchowości. Drugi artykuł, o. Mariana Zawady OCD, ukazuje trzy epizody z życia Eliasza w interpretacji duchowomistycznej. Natomiast o. Rafał Myszkowski OCD napisał artykuł pt. *Tło relacyjne miłości w „Pieśni duchowej” św. Jana od Krzyża*. Kolejnym autorem jest o. Zdzisław Florek OCD, który pisze o wpływie św. Teresy z Ávila na szukanie prawdy u Edyty Stein. Ze szczególną uwagą przeczytałem artykuł o. Stanisława Fudali OCD, poświęcony św. Rafałowi Kalinowskiemu, przedstawiający tego świętego karmelitę jako sługę Bożego miłosierdzia. Autor przedstawia o. Rafała jako kierownika duchowego i spowiednika. Posługa ta dominowała w jego kapłańskim i zakonnym życiu. W zakończeniu autor stwierdza m.in., „że św. Rafał był prawdziwym sługą miłosierdzia. Nie tylko innych zachęcał do świętości, ale sam nieustannie do niej dążył. W konfesjonale był niezwykle wyrozumiały i łagodny, ale gdy zachodziła potrzeba, umiał być wymagający i surowy. [...] Dzięki niezwykle pogodnej zewnętrznej postawie budził we wszystkich zaufanie, co umożliwiało penitentom szczere i owocne korzystanie u niego z posługi sakramentalnej” (s. 109). Ojciec Grzegorz Firszt OCD prezentuje artykuł pt. *Ubóstwo, posłuszeństwo, czystość – o formacji do klasycznej triady rad ewangelicznych w dzisiejszych czasach*. Następny tekst, o. Andrzeja Ruszały OCD, poświęcony jest interesującemu zagadnieniu, jakim jest rozeznawanie powołania do życia zakonnego. Karmelita bosy, o. Marcin Rybicki, podejmuje próbę rozwiązania dylematu między obiektywnością a subiektywnością teologii na przykładzie *Symboliki kościelnej* Brunona Fortego. Ostatni artykuł, autorstwa p. Bogusławy Stanowskiej-Cichoń, związany jest z literaturą i prezentuje publikację *Przy sercu samotności. Antologia współczesnej poezji polskich karmelitanek bosych*, która jest „prawdziwym uchyleniem furtki do karmelitańskiego ogrodu, jest kosztownym odkryciem prawdy o świecie ducha i o codzienności naszych sióstr, które nie odwracają się od nas [...]” (s. 173).

Zamieszczono także informację o nowej książce, drukowanej w Wydawnictwie Karmelitów Bosych w Krakowie. Jest to – jak podaje tytuł artykułu: „Nowe źródło duchowości – kompletna publikacja *Listów św. Teresy od Jezusa w języku polskim*”. Wydawnictwo to będzie z pewnością bardzo wartościowym źródłem nie tylko dla teologów.

Dodatkowym cennym uzupełnieniem tego tomu są podane noty o autorach poszczególnych artykułów, które umożliwiają zapoznanie się z ich pracą naukową i wybranymi publikacjami.

Czasopismo to skierowane jest przede wszystkim do środowisk naukowych. Przyłączając się do wcześniejszych gratulacji dla całej Redakcji i Karmelitańskiego Instytutu Duchowości, należy życzyć dalszych numerów, ciekawej tematyki i jak najszerszego grona Czytelników.

Jan Dąbrowski

PONTIFICIO CONSIGLIO PER LA FAMIGLIA, *Famiglia e procreazione umana*, Città del Vaticano 2006, ss. 60.

Chcę skupić się wyłącznie na formalnej stronie tekstu włoskiego, czyli w tym przypadku na oryginalnej wersji tego dokumentu, wydanego przez Tipografia Vaticana. Na zlecenie Komisji Episkopatu Polski ds. Rodziny tłumaczyłem go na język polski,